

Remiss Publiken i fokus – reformer för ett starkare filmland (SOU 2025:24)

Yttrande Region Skånes kulturnämnd

Sammanfattning

Region Skåne är i stort sett positiv till förslagen i betänkandet "Publiken i fokus - reformer för ett starkare filmland SOU 2025". Vi tycker att det är bra att stärka svensk film ekonomiskt genom mer statlig finansiering och avgifter för strömningstjänster, att bevara och tillgängliggöra det svenska filmarvet samt att återställa biografmomsen till 6%. Vi håller med om att dagens produktionsincitament behöver reformeras. Vi uppskattar också ambitionen att förtydliga och renodla det filmpolitiska uppdraget, men vi ser att några viktiga delar saknas i förslaget.

Region Skåne är kritisk till de nya filmpolitiska målen och särskilt att det regionala perspektivet saknas. Det innebär att frågor som rör barn och ungas tillgång till film, skolbio, filmpedagogik och filmkunnighet, biografutveckling och talangutveckling blir ett kommunalt eller regionalt ansvar. Filminstitutet förväntas inte ha någon roll i filmkulturell och främjande verksamhet enligt betänkandet.

I förslagen på nya filmpolitiska mål saknas barn och unga, och det står inte heller att film ska produceras i hela landet. Dessa delar betonas i betänkandets omvärldsanalys som viktiga men finns ändå inte med i reformförslagen. I stället hänvisas det filmkulturella området till kultursamverkansmodellen helt utan någon analys eller förslag på ekonomisk modell.

Region Skåne anser att målet *"att bidra till ett brett utbud av svenska filmer av hög kvalitet som visas i hela landet"* bör uppnås genom en fortsatt nationell filmpolitik med samverkan mellan stat, region och kommun.

Synpunkter

1.5 Förslag till förordning om statsbidrag till film

Betänkandet föreslår att de filmkulturella frågorna helt ska tas bort ur det nationella filmpolitiska uppdraget och i stället hanteras inom kultursamverkansmodellen, men det saknas en analys för detta. Region Skåne vill betona vikten av den regionalisering av filmområdet som skedde på 90-talet, då 19 regionala resurscentra för film bildades. Denna reform har möjliggjort samverkan mellan Svenska Filminstitutet, regioner och kommuner, vilket har varit grunden för utvecklingen av svensk film och har möjliggjort insatser som utvecklat filmkulturen jämnt i hela landet. I betänkandet beskrivs denna flernivåsamverkan med ord som *samhällsnyttig, tillväxt, arbetstillfällen, dynamiska effekter* och *synliggörande*.

Region Skåne ser en risk att det svenska ekosystemet försvinner om de filmkulturella delarna tas bort från den nationella filmpolitiken. Staten har också signalerat att anslagen till kultursamverkansmodellen, dit det filmkulturella föreslås flyttas, inte kommer att ökas.

9 och 11.8 Insatser för filmarvet och ett nationellt filmarvscentrum

Utredningen föreslår att det svenska filmarvet, både analoga och digitala format, *ska tas om hand, bevaras och göras tillgängligt* och föreslår också en kraftsamling kring det svenska filmarvet genom att skapa ett filmarvscentrum med ändamålsenliga lokaler där teknik och kunnande samlas. Region Skåne ställer sig positiva till förslagen och ser goda förutsättningar att förlägga ett nationellt filmarvscentrum i Sydsverige.

11.1 Tydligare nationella filmpolitiska mål

Utredningen föreslår att antalet filmpolitiska mål minskas från sju till fyra där målen som rör barn och unga, jämlikhet och mångfald samt att film ska skapas i hela landet är borttagna. Region Skåne anser att samtliga tre mål är av stor vikt. Att barn och unga har goda kunskaper om film och ges möjlighet till eget skapande samt att film skapas i hela landet är centralt. Vi anser också att målet för jämlikhet och mångfald bör finnas kvar som en viktig del även framåt i arbetet för en jämställd filmbransch. Målet som rör Barn och unga är av särskild vikt och bör finnas med för att tydliggöra det åtagande som ligger inom det filmpolitiska området i relation till de filmpolitiska målen samt Lag (2018:1197) om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter.

11.4 Sänkt moms på biobiljetter och återinförda biografavgifter

Region Skåne stödjer förslaget om sänkt moms på biografföreställningar till 6%. Vi anser dock att den föreslagna biografavgiften som läggs på biograferna inte på något sätt får belasta mindre biografer så att det uppstår en negativ ekonomisk effekt för dessa.

11.7 Internationellt program på Konstnärsnämnden

Utredningen föreslår att Konstnärsnämnden ges i uppdrag att beskriva förutsättningarna för att etablera ett eget internationellt program på filmområdet likt de som finns inom andra konstområden. Region Skåne är positiva till förslaget och ser möjligheter till internationella utblickar, nätverk, konstnärlig utveckling och residens.

12 Konsekvensanalys

Region Skåne anser att finansieringsnivåerna i betänkandet är absoluta miniminivåer för att uppnå betänkandets och filmpolitikens ambitioner.